

Ochráni prírodu Veľkého Draždiaka len vedenie?

Referendum o prekládke by sa mohlo vyhlásiť v decembri a zrealizovať začiatkom februára.

strana 2

35 rokov od Nežnej revolúcie

V sobotu 16. novembra o 14h sa v Parku obetí Hraničiarov bude konať Spomienka na obeť železnej opony.

strana 3

Rocková škola vám nájde kapelu

Keď sa z podzemia DK Zrkadlový háj ozývajú elektrické gitary alebo bicie, niekto je práve na „rockovej lekcii“.

strana 8

Topíme sa v „handrách“

Pokiaľ ide o zber opätovne použiteľného textilu, Petržalka je územie paradoxov.

strana 10

Cesta za obedom zarúbaná

Už vyše mesiaca sa denne vyše sto seniorov snaží bez úrazu dostať na výdajné miesto v Dennom centre na Osuského ulici. Rampu so zákazom vstupu málokto rešpektuje. Za ňou je totiž jediný bezbariérový vstup na terasu. Pre mnohých s paličkami, pomocnými chodúľkami či na vozíku je toto jediná možná cesta za obedom.

„Príďte sa pozrieť, ako si aktuálne chodia dôchodcovia pre obedy,“ napísal nám začiatkom októbra do redakcie čitateľ. „Začalo sa rekonštruovať najbližšie okolo výdajne. Samozrejme, keď sa rekonštruuje, tak sú obmedzenia. Ale aj pri nich treba myslieť na chodcov a tých najzraniteľnejších. Aktuálne sú však všade hlboké jamy a žiadne lávky. Ešte nie je dorobení chodník na jednej strane a už ho rozbili aj na druhej.“

Za zastávkou rovno oproti DK Zrkadlový háj je aktuálne zákazová rampa, ktorú každý obchádza. Jamu, ktorá vznikla po rozkopaní chodníka, po týždni nahradila navezená zemina, seniorom to cestu uľahčilo len pramálo. „Zo zástavky na Osuského

vedú na terasu schody, ale tie sú pre mnohých dôchodcov pekló, kým ich

vyjdú, pre iných je to úplne nemožné. Takže mnohí každý deň riskujú pád, aby sa vôbec do výdajne dostali.“

Dávam mu za pravdu, keď vidím staršieho pána, ktorý len s veľkými ťažkosťami schádza dolu po schodoch, opretý o zábradlie. Hneď mi napadne, že má šťastie, že tie zábradlia na Osuského sú ešte v pomerne dobrom stave. Opierať sa tak na Rovniankovej, hrozil by mu pád.

Pokračovanie na strane 5 ➤

▲ „Mám pocit, že som sa vrátil v čase do chvíle, kedy som sa do Petržalky sťahoval. Tiež sme chodili cez blato, provizórne laty boli namiesto chodníkov, všade jamy,“ hovorí senior, ktorý sa vo výdajni posťažuje aj na to, ako sa brodí do neďalekého hypermarketu.

Slovo šéfredaktorky

Čím ste žili v novembri 1989 vy?

Sú dni, na ktoré si každý pamätá. Čakala som na autobus na Šafárikovom námestí (áno, vtedy tam mala konečnú 28-čka do Ovsíšťa) a zrazu zbadala veľkú skupinu vysokoškôlkov. V tej dobe to bol úkaz. Dodnes si pamätám ten pocit vzrušenia. Niečo sa dialo. A potom sme aj my stredoškôlci začali chodiť na námestia. Zdá sa mi neuveriteľné, že od Nežnej revolúcie ubehlo už 35 rokov.

Rada spomínam na tú vieru, nádej a jednotu spoločenstva. Najmä tú súdržnosť medzi ľuďmi by som chcela vrátiť. Nedávno sa kamarátka viezla v 98-čke z Prístavného mosta smerom do Petržalky. Vy, čo tade jazdíte, viete, že na nadjazde odrazu bez akejkoľvek vodorovnej značky „zmizne“ jeden pruh. Kto to tam nepozná, má problém. Ten mal aj starší pán v osobnom aute. S autobusom sa zrazil. „Nevydesila ma ani tak tá zrážka, ako reakcie ľudí v autobuse,“ hovorí mi kamarátka a spomína nepublikovateľné výrazy na adresu previnilca. „Polovica autobusu mu nadávala cez sklo.“ Spravil chybu? Spravil. Zaslúžil si takú reakciu? Nie! Sedel v aute v rovnakom šoku. Bolo by úžasné, keby sme zas dokázali vidieť aj v neznámom človeku človeka. To by som vrátila z Novembra '89.

Ingrid Jarunková

Ochráni prírodu a slobodu Veľkého Draždiaka len vedenie?

V októbri zorganizoval miestny úrad tri verejné stretnutia s obyvateľmi vo veci prekládky vysokého napätia na Veľkom Draždiaku. Cieľom bolo oboznámiť Petržalčanov s aktuálnou situáciou a zistiť ich názory na prekládku. Výsledok vyzerá na referendum (rozhodnú o ňom miestni poslanci, pozn.red.), ktoré by sa mohlo vyhlásiť v decembri a zrealizovať začiatkom februára.

Na stretnutia sa úrad dobre pripravil. Starosta Ján Hrčka najskôr vysvetlil, prečo sa hovorí o prekládke, ktorú Petržalka rieši už desaťročia, práve teraz. Odpoveď: Západoslovenská distribučná potrebuje vymeniť káble kvôli zvýšeniu prenosnej kapacity a modernizácii. Ak ich vymenia, ďalších 30-40 rokov sa meniť nebudú. Starosta podrobne zmapoval celý 1,5-kilometra dlhý a 40 metrov široký pás územia, ktorý vedenie ovplyvňuje (nemôže sa v ňom stavať žiadna výšková budova). Zrozumiteľne vysvetlil, kto na tomto území vlastní pozemky (v 90 percentách

◀ **Petržalská samospráva chce odkúpiť pozemky okolo jazera od Lesov SR, za zhruba 2,3 milióna eur, čím by mestská časť dosiahla, že cca 10-15-metrový pás lemujúci Draždiak by zostal verejne prístupný. Starosta sa opakovane vyjadril, že mestská časť nemá záujem vodnú plochu ohradiť a vyberať na nej vstupné.**

mesto a štát), aj to, na čo pozemky možno podľa aktuálneho územného plánu využiť (zväčša ide o pozemky určené pre parky, sady, zeleň, pri Antolskej je na pozemku mesta možnosť výstavby bytov, v jednej časti vlastní súkromník pozemok s možnosťou výstavby športovej infraštruktúry...)

Ukázal novú trasu vedenia, ktoré sa vyhyba zastavanému územiu obce. „Prekládka vedenia je navrhnutá pozdĺž Dunajskej hrádze, z juhu obchádza územie Slnčnic, kde prechádza na južnú stranu železnice, pozdĺž ktorej je vedená až k obchodnému centru Danubia. V tomto bode sa napája späť na existujúce vedenie, resp. napája sa meniareň na ulici Kolmá,“ nájdete informáciu aj na stránke prekladka.petrzalka.sk.

Keďže prekládka by umožnila, aby sa z Draždiaku stalo verejné kúpalisko, špeciálne sa venoval územiu okolo jazera. Projekt Tri vrby prekládka neovplyvní, stavať sa

budú, naprojektované sú bez ohľadu na vedenie. Rovnako tak Južná pláž, ktorú vedenie ani neovplyvňuje. Jednu časť územia (tam, kde je športová hala) už vlastní mestská časť, územie vedľa nej si petržalský úrad nedávno prenajal od súkromníka a chystá tu nafukovaciu športovú halu (MČ tam, možno už túto zimnú sezónu, zvažuje klzisko, pozn.red). Hodnota pozemku je 2,5 – 3 milióny eur. Keby mestská časť našla financie, nie je nereálne ho odkúpiť. Oveľa reálnejšie je však v tejto chvíli odkúpenie pozemkov okolo jazera od Lesov SR, za zhruba 2,3 milióna eur, čím by mestská časť dosiahla, že cca 10-15-metrový pás lemujúci Draždiak by zostal verejne prístupný. Starosta sa opakovane vyjadril, že mestská časť nemá záujem vodnú plochu ohradiť a vyberať na nej vstupné. Verejné kúpalisko by však napríklad umožnilo nastaviť pravidlá medzi rybármi a kúpajúcimi sa.

Hoci je názor, že vedenie nad jazero nepatrí, preferuje referendum (ktoré nás bude stáť cca 80-90-tisíc eur) a bude jeho výsledok akceptovať. „Keď väčšina ľudí povie, že to nechce, tak to robiť nebudeme,“ uviedol. Aby bolo referendum úspešné, musí sa na ňom zúčastniť toľko voličov, koľko na posledných komunálnych voľbách (cca 32 percent v roku 2022). Ak by sa väčšina Petržalčanov vyslovila za prekládku, tá by mohla začať na jar budúceho roka a trvala by zhruba rok. Stála by cca 4 milióny eur. Milión by mohla dať Západoslovenská distribučná, mesto, ktorému sa zhodnotia pozemky na Antolskej a mohlo by postaviť aj parkovací dom na Topoľčianskej, by mohlo investovať 1,5 milióna, Petržalka rovnakú sumu.

Na čo je nám systém, ktorému neveríme?

Starosta tvrdí, že vždy, keď sa ocitne na Draždiaku, oslovujú ho ľudia s otázkou, kedy

sa preloží vedenie. Na prvom stretnutí v DK Lúky však zaznievali najmä obavy, čo prekládka spôsobí. Hlas o relikte z dôb minulých, ktorý by sme mali dať preč, takmer zanikol.

„Dráty nás chránia, nič iné!“ reagoval jeden z prítomných. „Že mesto vlastní pozemky, to nie je žiadna zábezpeka... Tie káble sú jediné, čo nám zabezpečí, že Draždiak zostane taký, aký je. Vlady sa menia, ale ochranné pásmo zostáva. Preto sa nespolieham ani na územný plán, ale len na vedenie. Nechceme dopadnúť ako v Rovinke.“

Obavy mal aj obyvateľ Šintavskej, ktorý má pod oknami pás územia dnes „chránený“ vedením. „Je ako stvorený na výstavbu, magistrát má s ním teraz len náklady,“ tvrdí a hoci je pozemok v územnom pláne určený pre parky a sadovnicke úpravy, má obavy zo zmeny ÚP.

Starosta vysvetľoval, že „ochranný“ pás negarantuje nikomu nič, keďže okolo sú pozemky, a to aj okolo jazera, kde je možné zmeniť územný plán aj hneď. Keby bola vôľa. Avšak nie je. Presviedčal, že za súčasného vedenia mesta sa už nevýhodné zámery pozemkov alebo zmeny územného plánu v prospech kamarátov nedejú.

Bolo fascinujúce a zároveň smutné sledovať, ako sa tieto uistenia od niektorých ľudí odrážali. Už neveria politikom, ktorých si sami volia a čakajú od nich len podrazy. Žijú v systéme, v ktorý nemajú dôveru. A prírodu dokážu uchrániť len vysokým napätím nad jazerom.

Existujú však aj Petržalčania, ktorí vedenie nad vodou vidia ako riziko, chápu, že dnes by niečo také nikto nepovolil a má byť presunuté mimo obytnú zónu. A najmä vidia a veria, že miestny úrad robí konkrétne kroky, aby jazero zostalo verejné. Len možno tak nekričia. Referendum ukáže, ktorých bude viac.

(in) foto: in

35 rokov od Nežnej revolúcie

V sobotu 16. novembra o 14h sa v Parku obetí Hraničiarov bude konať Spomienka na obeť železnej opony.

O možnosti premenovať Námestie Hraničiarov sa hovorí už roky. Námestie Hraničiarov vzniklo v roku 1977 v rámci výstavby Petržalky. Lokalita dostala názov „námestie Hraničiarov“ v roku 1981, na 30. výročie založenia Pohraničnej stráže. Jej členovia počas socializmu zatýkali alebo usmrcovali ľudí za ne-

dovolené prekročenie štátnej hranice. So zmenou názvu sa otáľa najmä kvôli stovkám ľudí, ktorí na tejto adrese žijú a museli by absolvovať administratívny maratón pre nové doklady.

Aspoň časť petržalského Námestia Hraničiarov dostala v roku 2024 nový názov – Park obetí Hraničiarov. Pri tejto prí-

ležitosťou, ako aj pri príležitosti 35. výročia Nežnej revolúcie tu bude osadená pamätná tabuľa obetí železnej opony, ktorá pripomína jej vznik, existenciu, ale aj obeť, ktoré na hranici v blízkosti Petržalky zahynuli. Spomienku uvedie historik Ústavu pamäti národa. Súčasťou sprievodného programu bude koncert Martina Geišberga. Jeho hudobnú tvorbu sprevádza jedinečná poetika oslovujúca všetky generácie. Poézia zvukov a slov, ktorá vás rozosmeje, rozplače, či roztančuje.

(pn) foto: ÚPN, Marian Dekan

Petržalské Vianoce

Vianočné trhy budú trvať dlhšie. Otvoria sa 22. novembra a potrvajú do 22. decembra.

Novinkou bude drevený betlehem so sochami v životnej veľkosti, v ktorom budete môcť pár dní obdivovať aj živé ovečky, povedal starosta Ján Hrčka v diskusii online. Trhy otvorí rozsvietenie vianočného stromčeka. Súčasťou bude aj tradične bezplatný punč od mestskej časti a kultúrny program, ktorý ešte mestská časť finalizuje. Viac informácií nájdete na petrzalka.sk/vianoce.

Samospráva nezabudne ani na Mikuláša, ktorý Petržalku navštívi v sobotu 7. decembra o 15h.

Okrem vianočných trhov plánuje úrad aj silvestrovský program. Podľa starostu tak reaguje na to, čo ľuďom v mestskej časti chýba. (pn)

Strieborná Petržalka

„V hospodárení si verím,“ nechal sa počuť petržalský starosta Ján Hrčka. Správa INEKO za rok 2023 mu dáva za pravdu. Pokiaľ ide o hospodárenie, skončila Petržalka v rámci Bratislavy na druhom mieste.

Inštitút INEKO od roku 2006 mapuje údaje o všetkých 2 930 slovenských obciach, vrátane miest a mestskej časti, a o 8 vyšších územných celkoch (VÚC). Číslo uverejňuje na portáli hospodarenie-obci.sk.

Petržalské finančné zdravie sa s počtom 5,4 bodov z možných 6 radí medzi výborné. Spomedzi všetkých bratislavských mestskej časti skončila Petržalka (114-obyvateľov) na druhom mieste. Pred ňou sú len Jarovce (cca 3-tisíc obyvateľov), tesne za ňou Staré Mesto (cca 47-tisíc obyvateľov).

V súčte mestskej časti západnej a východnej metropoly jej patrí ôsma priečka.

Kým celkový dlh Petržalky sa vyšplhal na 5,4 %, susedná MČ Ružinov sa dostala na číslo 27,9 %. Čo sa zase týka daňových príjmov, zatiaľ čo priemer mestskej časti je 35 %, Petržalka sa s takmer 36 miliónmi eur dostala na úroveň 42 %. Pokiaľ ide o výdavky, do vzdelania samospráva v minulom roku investovala 55 % z jej výdavkov, pričom priemer je na úrovni 46 %.

(pn, petrzalka.sk)

Vianočný špeciál z LUKÁŠOVHO EVANJELIA vždy o 18:00 hod.

20. 11.	Zvesť o narodení Jána Krstiteľa (Lk 1,1-25)	PREDNÁŠA Mgr. Pavel Moudrý
27. 11.	Zvesť o narodení Ježiša Krista (Lk 1,26-38)	
4. 12.	Mária a Alžbeta (Lk 1,39-56)	
11. 12.	Narodenie Jána Krstiteľa (Lk 1,57-80)	
18. 12.	Narodenie Ježiša Krista (Lk 2,1-21)	

Apokalypsis II. začne od 22. 1. 2025

Wolkrova 4 | BA - Petržalka | tel.: 0907 630 349 | bratislava.dotknisaneba.sk

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVIRE

ŠTAHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE
ZUBNÁ POHOTOVOŠŤ

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

OŠETRÍME KAŽDÉHO, KTO NÁM ZAVOLÁ

0905662407

STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Vojenská pamiatka zachránená

Protitanková stena na Jantárovej, ktorá stála priamo v dráhe budúcej električkovej trate, je presunutá bližšie k zdravotnému stredisku na Strečnianskej.

„Len vďaka obrovskej aktivite nadšencov lokálnej a vojenskej histórie sa podarilo presvedčiť magistrát, že zachránna tejto unikátnej pamiatky má zmysel aj napriek značným komplikáciám a finančným nákladom,“ informuje facebooková stránka Konduktor Petržalka.

Meter širokú a päť metrov dlhú stenu pre protitankový kanón postavili v roku 1945 nemeckí vojaci ako ochranu cesty a železnice vedúcej z Maďarska. „Stena bola

prvou vojenskou pamiatkou v Petržalke, ktorú mesto zaradilo medzi pamätihodnosti celomestského významu,“ informuje na svojej rovnomennej stránke Bratislavský kraj. „Podľa evidenčného listu pamätihodností mesta je táto protitanková stena súčasťou železobetónového systému opevnení, ktorý mal za cieľ chrániť dôležité strategické body počas druhej svetovej vojny. V Petržalke sa dodnes zachovalo niekoľko podob-

ných objektov, pričom dve ďalšie steny sú v blízkosti bunkra B-5 8. Táto konkrétna stena je unikátna tým, že sa nachádza uprostred obytného sídliska, na voľnom priestranstve. Jej presun a zachovanie sú príkladom toho, ako sa dá sklbiť ochrana historických pamiatok s modernizáciou mesta.“

Práce na presune steny komplikovalo viacero neočakávaných nálezov, vrátane nevybuchnutej munície. Pri pyrotechnickom prieskume bolo objavených až 18 granátov, ktoré bolo nutné bezpečne odstrániť. Tieto nálezy viedli k úprave postupu prác a k zvýšenej opatrnosti pri odkopávaní steny. (bsk, pn)

foto: Matúš Husár

Treba sa naučiť nové obchádzky

Obmedzení kvôli výstavbe električkovej trate je aktuálne viac na rôznych miestach. Zmenu dopravy na úseku Rusovská cesta - Jantárová cesta - Námestie Hraničiarov, ktorá má trvať až do konca mája 2025, oznámilo mesto len deň vopred, čo spôsobilo v prvých dňoch zmatok.

„Do ďalšej fázy postúpil jeden z najdôležitejších objektov na stavbe, úplne nová tzv. združená križovatka pri Rusovskej ceste,“ informovalo mesto. „V uplynulých týždňoch tu boli položené konštrukčné vrstvy vozovky, ukončilo sa asfaltovanie a táto veľmi dôležitá križovatka je už v čiastočnej prevádzke pre vozidlá. Presun dopravy na novú križovatku umožní zbúraniečasnej obchádzky, aby sa mohlo dokončiť kolajové napojenie na križovatku a jej ďalšie vetvy.“

Najskôr bol vjazd na Wolkovu uzatvorený, potom ho povolili, lebo obyvatelia sa nemali ako dostať domov. Vjazd aj výjazd z Rusovskej cesty na Jungmannovu ulicu (ktorá je aktuálne obojsmerná) je síce zatvorený, ale počas našej návštevy sme do nej videli vchádzať minimálne dve autá.

Tadiaľto obchádzka nevedie.

Ludia smerujúci od Jungmannovej k supermarketu hľadali obchádzky a keďže dočasný prechod pre chodcov za obchodom je zrušený, prebiehali pomedzi autá.

„Chcem sa ospravedlniť všetkým chodcom. Máme urobiť obchádzku pre chodcov, ale kým sa nevybudujú chodníky, ktoré sa budú budovať v nasledujúcich dňoch a týždňoch, tak to bude trošku divoké,“ ospravedlnil sa primátor Matúš Vallo na svo-

jom Fb profile.

Petržalský starosta Ján Hríčka v diskusii online konštatoval, že obyvatelia sa oprávnené hnevajú, keď ich zo dňa na deň prekvapí zmena. „Obracajú sa na mestskú časť, ale tá nie je iniciátorom obmedzení,“ pripomenul opäť s tým, že aj petržalský úrad dostáva často od mesta informáciu o nových obmedzeniach neskoro. „Ďalší príklad je Šintavská, ktorá mala trvať do konca septembra. Po no-

vom má trvať do 20. novembra, čo sme sa ale dozvedeli, až keď sme sa začali pýtať mesta, prečo to ešte nie je odstránené. Takých prípadov je veľa,“ dodal.

Ludia na aktuálne zmeny pri združenej križovatke pri Rusovskej ceste vyjadrovali názor aj v diskusii na primátorovom profile. „Bývam blízko a trochu dočasného diskomfortu určite stojí za ten výsledok,“ znie názor jednej z obyvateľiek. „Aktuálne sú

niektoré chodníky presunuté a ľudia tam blúdiť, nevedia kadiaľ ísť, aby sa vyhli stavenisku a nemuseli to obchádzať. Za krátku chvíľu som tam stretol tri mamičky s kočíkmi, ktoré sa museli otočiť a nevedeli, čo ďalej. Zišli by sa tam dočasné informačné/navigačné tabule. Inak budú chodiť riskovať aj na ceste, a to si nikto neželá,“ znela zas dobre mienená rada iného obyvateľa. (in)

foto: Magistrát, in

► Pokračovanie zo strany 1

DC na Osuského je jedno z dvoch výdajných miest, kam si seniori chodia pre obedy, ktoré zabezpečuje mestská časť. (druhé je na Medvedovej, pozn. red.) Denne vydajú 120 obedov. Oslovujem seniorov. „Dali tam zákaz prechodu, a tým to vyriešili,“ konštatuje jedna z prítomných. „Ja mám problém zísť z bytu z prvého poschodia, nevládzem chodiť po schodoch. Tak, ak chcem obed, musím risknúť aj pád.“

„Beriem to ako výzvu,“ reaguje zas 84-ročný senior. „Dobre varia, hoci to treba občas dovariť, ale dobre. Veľké porcie. Aj na víkend mám.“

Na svoj vek vyzerá výborne, tvrdí, že vďaka tomu, že je optimista.

Ďalší podobné nadšenie nemajú. Začnú sa sťažovať aj na to, ako sa s nákupnými taškami na kolieskach brodia do neďalekého supermarketu. „Nikomuto neviem, že im chodci chodia po stavenisku? Tu nie je kúsok chodníka. Chodíme po ceste, alebo cez lávku cez kolajnice. Po krajnici musia chodiť aj vozíčkari, lebo tí po stavenisku neprejdú. Mamičky s kočíkmi to majú tiež veselé. Mám pocit, že som sa vrátil v čase do chvíle, kedy som sa do Petržalky stahoval. Tiež sme chodili cez blato, provizórne laty boli namiesto chodníkov, všade jamy. Len

teraz som podstatne starší a pádu sa bojím,“ zverí sa ďalší senior. „Keby pri spustení novej cesty (od Alfy k DK Zrkadlový háj) spustili aj chodník, tak nie je žiaden problém.“

Dokedy treba vydržať? „Situáciu týkajúcu sa rekonštrukcie predmetných chodníkov sme preverovali u zhotoviteľa projektu Petržalskej električky, keďže táto rekonštrukcia sa realizuje v súvislosti s výstavbou križovatky v rámci tohto projektu. Sprejazznenie cesty a spriechodnenie chodníkov predpokladáme koncom novembra,“ informoval nás hovorca magistrátu Peter Bubla.

(in)

foto: in

Pred trhoviskom dostane prednosť ihrisko a garáže

Rekonštrukcia Trhoviska Mlynarovičova sa rieši už niekoľko rokov.

V roku 2021 bolo na projektovú dokumentáciu vyčlenených 10-tisíc eur, no financie sa nakoniec presunuli do 2022. V odpočte investičného plánu za 2. polrok 2023 je zas informácia: „V pláne je príprava koncepcie spracovania celého územia (trhovisko, detské dopravné ihrisko a verejný priestor medzi nimi) – t.č. prebieha riešenie majetkovo-právnych vzťahov.“ Aká je aktuálna situácia? Mestská časť vraj zvažuje aj presunúť stánky počas rekonštrukcie na blízku terasu. Je to pravda?

„Revitalizáciu lokality Mlynarovičova plánujeme realizovať na etapy, pričom prioritu bude mať dopravné ihrisko pre deti a tiež podzemný garážový dom vo vlastníctve mestskej časti. Z toho dôvodu je rekonštrukcia trhoviska plánova-

ná neskôr,“ informovala nás hovorkyňa Petržalky Mária Halašková. „Presný termín a priebeh rekonštrukčných prác bude známy po schválení rozpočtu na rok 2025. Do začiatku projektu ostáva prevádzka trhoviska bez zmeny.“

Vo veci detského dopravného ihriska na Bosákovej interpeľoval starostu aj poslanec Juraj Mravec.

Zaujímalo sa, prečo sa prestalo využívať pre MŠ, ZŠ v pôsobnosti úradu a kedy sa opätovne začne pravidelne využívať pre škôlkarov a školopovinné deti. Tu je odpoveď podpísaná starostom Jánom Hríčkom: „Detské dopravné ihrisko na Bosákovej ulici je dostupné aj v súčasnosti ako pre školské a predškolské zariadenia mestskej časti, tak i pre verejnosť. Technické vybavenie a zázemie (učebňa a sociálne zariadenie) pre výučbu poskytoval nájomca. V súčasnosti mestská časť nemá zazmluvneného poskytovateľa technických zariadení a služieb. Toho času je

zadané spracovanie projektovej dokumentácie k realizácii IS pre dva kontajnery, z čoho v jednom by bola umiestnená učebňa a v druhom hygienické zariadenia pre klientov DDI.“

(in)

Chcete obedy od samosprávy?

Čo treba splniť:

„Oprávneným prijímateľom príspevku na stravovanie je fyzická osoba, ktorá spĺňa nasledovné podmienky: - je poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, - nemá žiadny iný príjem, - oprávnená osoba má trvalý pobyt v mestskej časti Bratislava-Petržalka,“ informovala nás hovorkyňa Petržalky Mária Halašková. „Príspevok na stravovanie sa poskytuje len na jedno jedlo denne (obed) a stravník/čka si môže objednať len jeden obed na pracovný deň.“

Dodala, že výška príspevku na stravovanie je stanovená v nadväznosti na výšku dôchodku oprávnenej osoby v zmysle VZN č. 06/2022 zo dňa 28.06.2022 o poskytova-

ní príspevku na stravovanie pre poberateľov starobného a invalidného dôchodku. Od 01.07.2024 má MČ Bratislava - Petržalka nového dodávateľa stravy pre seniorov, ktorým je East Group Inc, s.r.o. Plná cena za obed je vo výške 3,60 eur. Na výber máte tri druhy jedla.

(in)

foto: in

SPOL'AHLIVÝ
REALITNÝ
MAKLÉR

Radovan Varga

0917 555 655

www.dom-realit.sk

Magická oáza v jednom petržalskom „účku“

Aj v „účku“ na Romanovej majú svoj malý svetelný park. Obdivovať ho chodia aj ľudia z okolia. „Ale prejdeme sa len raz a pôjdeme domov,“ hovorí mama svojmu synovi v momente, keď ich mŕňam.

Seniorky s kočíkom sa pýtajú, či je miestna a vie, kto vytvoril túto žiarivú oázu uprostred sídliska. „Nie som odtiaľto, len som prišla vnučka ukázať svetielka,“ reaguje. Vstupujem do dvora a obdivujem visiace svietiace príušky, osvetlené záhradky a blikajúce stromčeky. Dokonca banánovníky. Ruch od blízkeho supermarketu sa stráca, akoby som sa ocitla v inom, čarovnom svete. Len sa na chvíľu posadiť a kochať.

Na lavičke zbadám Andreu, Martu a Milana. Práve oni, spolu s Jozefom, ktorý

šiel po tekvice, sú tvorcami tohto čara. Nie, nie sú to rodičia malých detí, ako som tipovala. „Aj dospelí si môžu urobiť radosť,“ hovorí Marta a ukazuje na Andreu. Vďaka nej to vlastne pred dvoma rokmi celé začalo. „Chcela som si zasadiť maliny,“ spomína. „Plánovala som, že pri schodoch si to trocha odkopem. Potom som pridala ešte kúsok na kvety, potom ďalší. Napadlo nám to osvetliť a naraz prišli Vianoce.“ Dnes tu nájdete skalku, bylinky, v lete kvety, ktoré v noci osvetľujú solárne svetlá. Priobudli maľované kvetináče

na pňoch, hojdačka, hojdačia sieť, drevené lavičky pod stromami, aj paletové sedenie s epedami. „Na dvore trávime celý rok. Najmä v lete je tu príjemne. Pridajú sa rodičia s deťmi, aj psičkári. Dali sme sa dokopy so susedmi, ktorých sme kedysi ľeďva pozdravili. Keď prišli za nami na dvor, bol to celkom iný kontakt. Dnes si prinesú kávu, posedia s nami, niekedy je tu veselo,“ zhoduje sa štvorica, ktorej sa podarilo oživiť dvor. Tieto sídliskové „účka“ sú na to ako stvorené, no nie každý dom má niekoľko, kto by to rozbehol.

„Aj dospelí si môžu urobiť radosť,“ zhoduje sa štvorica, ktorá oživila petržalský vnútroblok.

▲ Halloweenskú tému onedlho vystrieda vianočná.

„Pozrite, tu máme jazierko s rybičkami. Len sme ho museli oplotiť, lebo nám na ne chodila mačka,“ hovorí Marta a ukazuje mi, že vedľa ktosi pridala ježka a maľované kamienky. Aj iní susedia sa zapájajú, hoci nenápadne. To je malý dôkaz, že keď jeden začne s dobrou myšlienkou, ostatní sa postupne pridajú. Marta mi ukazuje hmyzí domček, aj krmidlo, napájadlá či kúpalisko pre vtáčiky. Nie, necítia sa ako ekoaktivisti, len chápajú, že sa vtáky potrebujú v horúcom lete niekde napiť.

„A je pekné tu sedieť a pozerať sa na sýkorku, ako sa člapká vo vode alebo pozorovať veвериčku, ako si berie oriešky z domčeka,“ hovorí Marta a Milan ju dopĺňa: „Prišli sme do chovproduktu a len tak zo žartu sme sa opýtali, či majú domček pre veveričky. A oni, že áno.“

Nebola to jediná vec, do ktorej investujú vlastné peniaze. Všetky svietilka sú buď na solárnu energiu a v zime najmä na baterky. „Minulý rok sme ich minuli za ige-litku,“ smeje sa Andrea, ale neľutuje. Ešte ani nevyrezali tekvice, už spolu plánujú, ako vyzdobia dvor na Vianoce. „Bude to ešte krajšie a žiarivejšie,“ tvrdia. „Pribudne Mikuláš na dome, svietiaci snehuliak aj nacúle na strome. A nakúpili sme aj ďalšie nové svietilka.“ Všetky prídte poobdivovať. (in)

foto: Martin Kleibl

Celý areál sa večer rozžiari farbami.

Na Dostiške ožili rozprávky, lákadlom sú kolotoče v cene vstupenky

Je to vlastne príbeh z rozprávky do rozprávky. Je tu vyše 250 svetelných objektov a kolotočových atrakcií. Stretnete sa s Popoluškou, Šípkovou Ruženkou aj Levím kráľovstvom. Prejdete sa pod morským bludiskom, zahráte si na farebnom klavíri alebo si zatancujete s tučniakmi. Nechýbajú interaktívne atrakcie ani stan s virtuálnou realitou, kde sú ďalšie úžasné možnosti. Je to zábava pre celú rodinu,“ hovorí riaditeľ

a producent spoločnosti JVS GROUP Viliam Ďuriš, ktorý našiel inšpiráciu na Winter Wonderland so svojimi deťmi v zahraničí. Park mal premiéru minulý rok v Prahe.

Základné vstupné je 14 eur cez týždeň, od piatka do soboty 15 eur. Rodina – dvaja dospelí a dve deti – zaplatia 46 alebo 49 eur. Dieťa do 80 centimetrov za vstup neplatí. Dostupná je aj VIP Fast Track vstupenka – prednostný vstup na

atrakcie. Základný stojí 30 eur, výhodou je, že jeho majiteľ nemusí čakať v rade na vstup ani na atrakcie a môžete sa zohriať aj vo vyhrievanom VIP stane. Pre školské skupiny a záujmové detské krúžky pre desať a viac detí sú pripravené špeciálne znížené skupinové vstupné. Cena vstupenky je 10 eur na jedno dieťa, pedagogický sprievod takej skupiny má vstup zadarmo. ZŤP má vstup za 12 eur, jeho sprievod (v rámci preukazu ZŤP-S) neplatí. Winter Wonderland na svojej facebookovej stránke informuje, že prvú adventnú nedeľu budú otvárať ešte vianočnú časť.

„Čo vás presvedčilo, aby ste deti zobrali do Winter Wonderland?“ pýtali sme sa na mieste. „Možnosť bezplatného komfortného zaparkovania a potom bezplatné atrakcie. Rodinný lístok nie je lacný, keď si však uvedomíte, že jedna jazda na autíčkach na bežných kolotočoch stojí päť eur a deti chcú ísť niekoľkokrát... Okrem toho to sú príjemne strávené tri hodiny času spoločne s deťmi, ktoré sú nadšené z rozprávok, ktoré poznajú a tu sa im zhmotnia pred očami. Tie naše boli hotové, že sa môžu odfotiť aj so Šmolkami alebo s Minnie. Oproti minulému roku celý areál žiari farbami a nie je len o obdivovaní inštalácií, ale aj o interakcii. Sú tu služ-

„A môžeme ísť znova na autička?“ pýta sa osemročná dcéra svojej mamy. „Ak si vystoíš rad, tak aj desaťkrát.“ Všetky atrakcie, vrátane kolotočov (s výnimkou virtuálnej reality) sú v rozprávkovom zábavnom svetelnom parku na Dostihovej dráhe v cene vstupenky.

né toalety a stánky s jedlom a teplými nápojmi, a úprimne, aj dospelí sa zabavia. Nás s kamarátkou dokonca pustili do voza na Benátskom kolotoči. Ako malá som tú možnosť nikdy nedostala,“ zhrnula svoje dojmy mamička, ktorej dcéra sa našla na autodrome, v Zrkadlovom bludisku, ktoré prešla trikrát a pri Popoluške a jej zázračnom koči.

Winter Wonderland bude otvorený každý deň od 15 h do 21 h vrátane sviatkov. Zatvorené bude len 24. decembra. Vstupenky sú k dispozícii online na www.winterwonderland.sk/vstupenky alebo priamo na mieste v pokladni. Svetelný park bude otvorený do 2. marca. (ts, in)

foto: R. J.

▲ Deti sa môžu odfotiť s postavami, ktoré poznajú z rozprávok.

▲ Lara s mamou mali najväčšiu radosť z autodromu.

<p>29. 10. Ut: 19:00</p> <p>CAVEMAN</p> <p>Honzá Holík / Jakub Slach</p>	<p>3. 11. Ne: 17:00</p> <p>FRIDA</p> <p>Malovať a milovať</p> <p>Katarína Ivanková, Tomáš Palander, Marcel Ochranek, Jakub Ružička, Miroslava Partlová, Natalia Puklusová</p>	<p>4. 11. Po: 19:00</p> <p>SOBÁŠNY LIST</p> <p>Martin Mňahončák, Soňa Norisová, David Hartl, Dominika Žaranová</p>
<p>14. 11. Št: 19:00</p> <p>Stále nové poznámky</p> <p>V alternatívach účinkujú: M. Ochranek, J. Kráľovič, K. Oševná, D. Žaranová, D. Szabo, M. Majský, P. Boublik, J. Valočka, L. Vrabčiková, J. Píčka, E. Peřovský</p>	<p>24. 11. Ne: 17:00</p> <p>Milenec</p> <p>Účinkujú: K. Havuša, M. Gála Partlová, D. Žaranová, M. Mňahončák, Soňa Perancová</p>	<p>25. 11. Po: 19:00</p> <p>LORDI</p> <p>Maroš Kramár - Peter Šimon - Josef Vláška</p>
<p>1. 12. Ne: 17:00</p> <p>SOBÁŠNY LIST</p> <p>Martin Mňahončák, Soňa Norisová, David Hartl, Dominika Žaranová</p>	<p>Hráme pre Vás v DK Ružinov!</p> <p>Teatro Wüstenrot DK Ružinov Ružinovská 28 820 09, Bratislava www.gedur.sk gedur@gedur.sk +421 905 668 070</p> <p>Predpredaj vstupeniek Ticketportal</p>	

Rocková škola vám nájde kapelu

„Vedúci nás stvoril,“ hovoria so smiechom členovia rockovej kapely G.R.E.P. Majú na mysli Mariána Šranka. Pred rokom založil Rockovú školu, ktorá našla zázemie v Dome kultúry Zrkadlový háj. Keď idete niekedy poobede okolo a „z podzemia“ sa ozývajú elektrické gitary alebo bicie, tak je niekto práve na „rockovej lekcii“.

„Najmladší má 8 rokov a učí sa hrať na elektrickú gitaru, máme aj 9-ročnú bubeničku,“ hovorí Marián Šrank.

Ja prichádzam v pondelok poobede a zoznamujem sa s Melitou „Limetkou“ Mučkovou (14), Oskarom Ďurinským (13), Danielom „Deni“ Bartkom (30) a Milošom Husarčíkom (47). Každý z nich začal chodiť do Rockovej školy najskôr na individuálne hodiny, dnes tvoria kapelu G.R.E.P. (group, rock and punk) a napriek vekovej nekompatibilite si vraj výborne rozumejú. Napokon, to je hlavný cieľ petržalskej školy rocku: „Dávať ľuďom dokopy a vytvárať kapely,“ hovorí jej zakladateľ.

Plnia si sny

Inšpiráciou pre Rockovú školu bol originál, ktorý vznikol pred 11 rokmi v Nitre na popud Dalibora Danka z kapely U.K.N.D. a dodnes funguje. Marián Šrank, ktorý už šesť rokov žije v Petržalke, spomína, že priestor v Petržalke, hoci voľných je veľa, nebolo ľahké nájsť. Akonáhle

Rocková škola dala dokopy aj kapelu G.R.E.P. Napriek vekovej nekompatibilite si Melita (14), Oskar (13), Daniel (30) a Miloš (47) výborne rozumejú.

ľudia počuli Rockovú školu, odmietali ho. Priestor v DK Zrkadlový háj bol preňho ako dar z neba. Denne v ňom môžu hrať od 14h do 20h. V štúdiu býva maximálne päť ľudí.

Dnes majú priestor na dve hodiny vyhradený členovia kapely G.R.E.P. Nacvičili tu už 19 skladieb, prvé vystúpenie na veľkom pódium absolvovali v Starej Turej na Dubníku na motorkárskom festivale, majú dokonca vlastné logo a merch. Len spevák spočiatku chýbal. „Dotlačili ma k tomu, ale teraz už mi to vyhovuje,“ hovorí Melita. „Spievať dobre,“ kričí spoza bubnov Oskar. „Z koncertu na koncert je lepšia,“ dodá Miloš, ktorý je vo veku Oskarových rodičov, ale ako konštatuje Oskar: „Sme kamaráti, vek tu nehrá rolu.“ A ani bydlisko. Oskar dochádza až od Trnavy. Na bicie hrá doma od desiatich

rokov. A k o objavil petržalskú Rockovú školu? „Mám ešte jedno hobby – skladanie rubikových kociek na čas. Keď som bol na súťaži v Bratislave na jednej škole, zbadal som tam plagát, zavolať a odvtedy sem chodím,“ hovorí Marián Šrank. On sám je multiinstrumentalista – samouk, spieva, vie hrať na bicie, gitaru aj basgitaru, je členom kapely Sedativum, ktorá existuje už dvadsať rokov. Na vlastných deťoch a ich kamarátoch, ktorých učil hrať, netrápi ich teóriou ani notami, chce, aby hrali a spoločne vytvorili kapelu. „Len je málo spevákov. Spievať by aj chceli, ale hanbia sa,“ prezráda s úsmevom. Deti, ale aj dospelí sa učia hrať cover verzie známych skladieb, ale ich mentor im skladá aj originálne piesne a spieva a hrá s nimi. A „núti ich“, aby si vymýšľali aj vlastnú hudbu.

nejakej známej kapely, to by bolo super. Ale aké? To sa ešte musíme zhodnúť,“ smejú sa.

Na prvé lekcie aj bez nástroja

Podobných rockových nadšencov je v škole viac. „Najmladší má 8 rokov a učí sa hrať na elektrickú gitaru, máme aj 9-ročnú bubeničku,“ hovorí Marián Šrank. Podobných rockových nadšencov je v škole viac. „Najmladší má 8 rokov a učí sa hrať na elektrickú gitaru, máme aj 9-ročnú bubeničku,“ hovorí Marián Šrank. On sám je multiinstrumentalista – samouk, spieva, vie hrať na bicie, gitaru aj basgitaru, je členom kapely Sedativum, ktorá existuje už dvadsať rokov. Na vlastných deťoch a ich kamarátoch, ktorých učil hrať, netrápi ich teóriou ani notami, chce, aby hrali a spoločne vytvorili kapelu. „Len je málo spevákov. Spievať by aj chceli, ale hanbia sa,“ prezráda s úsmevom. Deti, ale aj dospelí sa učia hrať cover verzie známych skladieb, ale ich mentor im skladá aj originálne piesne a spieva a hrá s nimi. A „núti ich“, aby si vymýšľali aj vlastnú hudbu.

A kam to chcú spoločne dotiahnuť? „Byť predkapelou

jedno či je to dieťa alebo dospelý? „Najskôr sa im venujem individuálne, ideálne dvakrát do týždňa. Učím ich približne rovnaké veci, takže po pol roku už majú základy a sú schopní hrať spolu s ďalšími. Spočiatku, samozrejme, jednoduché trojakordové skladby,“ hovorí a dodáva, že niektorí sa učia aj na dva nástroje naraz.

Výhoda je, že nepotrebujú vlastné. Marián im nástroje požičia a učí ich aj ako zapojiť aparatúru. Raz to totiž na vlastnom koncerte budú potrebovať.

Rocková škola existuje len od septembra 2023, ale Marián Šrank v nej už stihol vybudovať komunitu detí aj dospelých. Na lekcie prídu neraz ako diváci aj kamaráti hudobníkov, chodia spolu nielen na koncerty, ale aj na opekačky. Hovorím mu, že je to obdivuhodné a on skromne prizná, že je na to tiež hrdý. V záplave tanečných a športových krúžkov je Rocková škola príjemný úkaz.

(in)

foto: in, archív Rocková škola

Nové Lido získalo prvý stupeň prestížnej zelenej certifikácie BREEAM Communities

Takmer dva roky práce širokého medzinárodného odborného tímu, množstvo stretnutí, diskusií, konzultácií a vypracovaných štúdií sa pretavilo do prvého výsledku. Dlhodobopripravovaný projekt rozšírenia centra Bratislavy na pravý breh Dunaja – Nové Lido od developera JTRE – získal prestížny ekologický certifikát BREEAM Communities v prvom stupni (Step 1, priebežné hodnotenie).

„Sme hrdí, že náš pripravovaný projekt Nové Lido je v poradi iba dvanástym developmen-
tom v strednej Európe, ktorý splnil veľmi prísne kritériá udržateľnosti a získal prestížny certifikát BREEAM Communities v stupni Step 1,“ reaguje Pavel Pelikán, výkonný riaditeľ JTRE.

Certifikácia BREEAM Communities sa udeľuje od roku 2008 a je odlišná od iných zelených certifikácií v tom, že nehodnotí jednotlivé budovy, ale komplexne celé územie či štvrť. Ide o medzinárodný systém hodnotenia spravovaný nezávislou inštitúciou BRE so sídlom v Spojenom kráľovstve.

„Step 1 je prvou, zásadnou časťou certifikácie, kde sa ešte počas koncepcnej fázy návrhu v spolupráci s odborníkmi analyzuje množstvo environmentálnych, sociálnych a ekonomických vplyvov a stanovujú sa optimálne riešenia. Hodnotí sa súčasný stav pozemku a spôsoby návrhu tak, aby priniesli čo najlepšie riešenie napríklad z hľadiska biodiverzity,

prevencie záplav a vplyvov klimatických zmien, redukcie emisií skleníkových plynov, ekologických alternatív dopravy, ale aj prínosu z hľadiska zdravia obyvateľov, kultúrneho využitia, dostupnosti služieb či pracovných príležitostí,“ vysvetľuje Martin Stohl, ESG manažér JTRE.

Po certifikácii Step 1 nasleduje finálna certifikácia BREEAM Communities, ktorá je však možná až po zapracovaní všetkých odporúčaní do detailného návrhu. Projekt sprevádza celým procesom certifikácie posudzovateľ (assessor), ktorým je v prípade Nového Lida skúsený holandský odborník na udržateľnosť Hans van de Sanden. „Výsledky posudzovania budú teraz implementované do podrobného urbanistického návrhu, ktorý bude predmetom záverečného certifikátu BREEAM Communities. Pri ňom sa udeľujú body za kvalitu krajinných úprav, biodiverzitu, udržateľnosť dopravy, dizajn ulíc, typy bývania, verejné priestory, inkluzívny dizajn

a za mnoho ďalších detailov,“ približuje Hans van de Sanden ďalší postup.

JTRE získalo prestížne certifikáty BREEAM alebo LEED v rôznych stupňoch, vrátane najvyššieho, už pre desať svojich kancelárskych alebo retailových projektov. Je to však prvý certifikát pre širšie územie. „Ide ruka v ruku s ambíciou našej spoločnosti docieľiť v území Nového Lida uhlíkovú neutralitu počas prevádzky, v súlade s novým klimatickým plánom Hlavného mesta SR Bratislavy (SECAP),“ doplní Martin Stohl.

Nové Lido poskytne zmiešané územie s bývaním, občianskou vybavenosťou, 20-tisíc pracovnými príležitosťami, veľkorysými a kvalitnými verejnými priestormi s dostatkom zelene a dobrým napojením na Petržalku, Staré Mesto a Ružinov. Vhodnou kombináciou funkcií vznikne mesto krátkych vzdialeností, kde majú obyvatelia všetko na dosah. Ostatných Bratislavčanov a návštevníkov prilákajú služby a rozmanité možnosti oddychu, zábavy a športu či nábrežná zóna. Bývanie je orientované k nábrežiu a do centra štvrte, funkcie občianskej vybavenosti sú zmiešané do celého územia a pozdĺž Einsteinovej dominujú pracovné príležitosti a administratíva.

Návrh novej mestskej štvrte je výsledkom dlhodobej prípravy developera JTRE so špičkovými domácimi aj zahraničnými architektmi, urbanistami, krajinnými architektmi a konzultantmi v oblastiach spoločenskej zodpovednosti, udržateľnosti, ekológie, sociológie či zelených technológií. Autormi urbanistickej štúdie Nového Lida sú Juraj Benetin s tímom z ateliéru Compass Architekti, na projekte spolupracujú aj architekti a urbanisti Jakub Cigler, Marko & Placemakers, Gehl Architects či GFI. ■

Sklad v Petržalke, kde prebieha prvotné, tzv. vizuálne triedenie.

◀ Niektoré slovenské samosprávy už dnes zber textilu dofinancovávajú. V Petržalke Ekocharita za stojiská kontajnerov platí nájom.

Topíme sa v „handrách“, Petržalka nie je výnimkou

Petržalčania majú záujem recyklovať oblečenie, ale kontajnerov je málo, uživil by sa aj dvojnásobok. Ekocharita v našej mestskej časti zbiera kvalitný textil, na druhej strane príde jeden vandal a vie nárazovo zničiť aj tri kontajnery vedľa seba. Pokiaľ ide o zber opätovne použiteľného textilu, Petržalka je územie paradoxov.

„Petržalka má veľký problém s vandalizmom,“ hovorí obchodný riaditeľ Ekocharity Tomáš Štefančík. „Pre porovnanie, v Košiciach kontajnery vykrádajú isté skupiny ľudí. Sú veľmi vynaliezaví, vedia si napríklad spraviť háčiky z dreva, ale nerozbijú kontajner. V Bratislave príde asociál či vandal a rozmláti kontajner 'na totálku'. Z celého Slovenska je najviac vandalizmu práve v hlavnom meste.“

Tieto skupiny atakujú všetko, nielen kontajnery na textil. Výsledkom však je, že spoločnosti potom kontajnery sťahujú, ako sa to v Petržalke stalo s tými na elektroodpad. Ekocharita nie

je výnimkou. A je to na škodu. Príkladom sú Slnecnice, kde žije vyššie percento ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Paradoxne tam má Ekocharita len jedno stojisko na textil vo Viladomoch, ďalšie v Meste developer odmietol práve pre vandalizmus.

A hoci sa v Petržalke zbiera kvalitný textil, aj u nás sa najde jeden človek z desiatich,

obsah znehodnotí. Prečo to tí ľudia robia, nikto netuší.

Zbierajú tam, kde to má zmysel

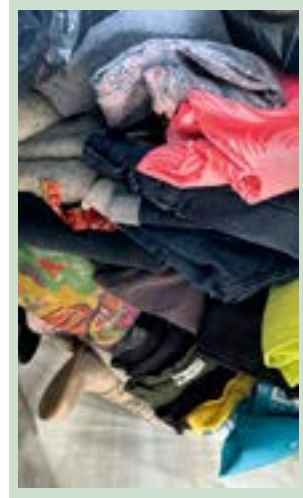
Niekedy ľudia hádžu do kontajnerov odpadový textil, doslova handry, tie smerujú rovno do spaľovne. „Čoraz častejšie nás však prekvapí oblečenie z čínskych online obchodov ešte s visáčkami, dokonca celé neotvorené balíky!“ hovorí Tomáš Štefančík o rozmáhajúcom

sa konzume. „Slovensko vyprodukuje ročne 65-tisíc ton „nechceného“ textilu ročne! Z toho len 10-tisíc ton je použitých opätovne, 55-tisíc ton je textilný odpad, ktorý končí

Cesta textilu

„Akýkoľvek textil, ktorý vyzbierame, nikdy neskončí na skládke,“ hovorí Tomáš Štefančík. To je hlavný zmysel Ekocharity – odbremeniť od neho skládky.

Spoločnosť sa zameriava na zber, triedenie a zhodnotenie použiteľného oblečenia, obuvi a textilu. Denne vyzbiera na západnom Slo-

vensku v zmluvných cca 300 samosprávach 12 ton textilu! Ako to funguje? Obyvatel do kontajnera vhodí uzavreté vrece či tašku s oblečením, ktoré už nepoužije, ale pre iného je ešte použiteľné. Keď je kontajner plný, príde vodič, ktorý ho naloží do dodávky a odvieze do skladu v Petržalke, kde prebieha prvotné, tzv. vizuálne triedenie. Asi 10 percent je textilný odpad, ten smeruje do spaľovne na energetické zhodnotenie. Časť ide pre rôzne charitatívne spolky. Charita však nie je len o distribúcii textilu. Spoločnosť napríklad učí ľudí z rôznych lokalít aj textil prať, keďže si zvykli zobrať oblečenie z charity, týždeň ho ponosiť a vyhodit.

Ostatný textil smeruje do firiem, ktoré majú triedičky. Dokážu ho rozdeliť na tričká, nohavice, dámske, pánske, dokonca podľa veľkosti. Toto oblečenie smeruje do secondhandovej siete.

Charita nie je len o distribúcii textilu. Spoločnosť napríklad učí ľudí z rôznych lokalít aj textil prať, keďže si zvykli zobrať oblečenie z charity, týždeň ho ponosiť a vyhodit.

v komunálnom odpade a následne na skládkach.“

Jeden fakt je, žeby sme dokázali recyklovať viac. Druhý, že kvalita oblečenia klesá. „Ešte pred piatimi rokmi si človek v Martine kúpil tričko, dva roky ho nosil a keď ho posunul nám, bolo stále použiteľné. Dnes si kúpi lacné tričko, ktoré po lete vyzerá ako handra. S výnimkou západného Slovenska už ľudia, bohužiaľ, neprodujú opätovne použiteľný textil.“

Za posledných 6 mesiacov stiahla Ekocharita po celom Slovensku 250 stojísk. Opätovne použiteľný textil v nich mal taký malý podiel, že stratili zmysel.

Zber textilu na ďalšie po-

a bude žiť desať percent bohatšieho obyvateľstva.“ Buď z presvedčenia alebo vďaka slušnému finančnému záväzku mnohí odmietajú čínske online shopy a stále dávajú prednosť kvalitným a lokálnym odevom, od európskych firiem alebo nakupujú v second handoch.

Problémy so stojiskami

Tomáš Štefančík tvrdí, že petržalská sieť Ekocharity na opätovne použiteľný textil je nedostačujúca. Desatisícová

Modra má 20 zberných kontajnerov, 115-tisícová Petržalka zhruba 70 stojísk.

Konzum graduje

Ekocharita na zbere vidí, že Slovinci objemovo kupujú stále viac a viac textilu, ale je menej kvalitný a v určitých regiónoch padla kvalita úplne dole.

Prvá myšlienka hovorí, že Ekocharite by malo vyhovovať, že ich kontajnery sa plnia rýchlejšie. Druhú to vyvracia. Aj ich odberatelia majú svoje limity. Navyše, keď ľudia naku-

Okolo 40 z nich patrí Ekocharite. „Máme stojiská, ktoré sú plné každých 48 hodín, pričom optimálne by bolo raz za týždeň, za dva,“ hovorí Tomáš Štefančík. Presné údaje má spoločnosť vďaka senzorum naplnenosti.

Petržalka by teda uživila aj dvojnásobný počet kontajnerov na použitý textil. Samozrejme, keby boli rovnomerne rozmiestované aj na miestach, kde dnes chýbajú. Čo tomu bráni?

„Petržalka je špecifická. Tu je problém zaparkovať, nieto ešte nájsť miesto pre kontajner. Problémy sú s pozemkami, ale najmä - celý proces od návrhu lokality pre kontajner až po osadenie trvá niekedy aj rok. Už sa nám ho ani nechce absolvovať, pretože, keď zavolám do Bernolákova, Piešťan

Možno by pomohol tlak obyvateľov a možno pomôže zákon, ktorý hovorí, že od roku 2025 musí samospráva povinne zbierať „nechcený“ textil. (in)

foto: in, archív Ekocharity

pujú viac „Činy“, kupujú menej „secondhandu“, hoci aj použitý textil je tam často kvalitnejší.

Záplava čínskym textilom sa nedotkla len Slovenska. „Európa dodávala posledných dvadsať rokov opätovne použiteľný textil do Afriky. Dnes sa Afrika pre západné krajiny zatvorila, pretože Čína je schopná dodať nový a navyše lacnejší produkt ako ten secondhandový z Európy,“ konštatuje a dodáva, že v Nemecku preto krachujú veľké

zberové spoločnosti a západné krajiny začali hľadať odbytko u nás. „Takže obyvateľ na východe si povie, nechcem ten bratislavský textil, ja chcem ten štokholmský, ktorý je dvakrát taký kvalitný. S týmto tiež musíme pracovať,“ vysvetľuje Tomáš Štefančík.

Pýtam sa ho, či nespejeme do doby, kedy už opätovne použiteľný textil ani nebude. Budú len „handry na jedno použitie“. „Bude,“ reaguje, „ale bude ho menej.“

REVOLÚCIA SA ZAČALA
NOVÝ CITROËN C3

UŽ OD **14 490 €**
BENZÍN AJ ELEKTRICKÝ

CITROËN TotalEnergies
Uvedená cena je s DPH, pre verziu YOU. PureTech 100 S&S BVM6 po odpočítaní bonusu Citroën Privilege od CITROËN FINANCIAL SERVICES. Mix spotreba a emisie CO₂ podľa WLTP: 5,6 l/100 km a 126 - 127 g/km. Viac na www.citroen.sk

CITROËN

MOTOR PARTNER, Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava-Petržalka

Učiteľia a rodičia majú mať scenár

S detskou psychologičkou Máriou Tóthovou Šimčákovou sme sa zhovárali o bombových hláseniach na školách, ktoré začiatkom školského roka vyvolali na Slovensku paniku. Sme pripravení, keď sa zapakujú?

Ako by škola a jej učitelia mali reagovať na informáciu o bombovom útoku voči žiakom?

Máme systém prevencie a prevenciou pre deti je, aby videli, že učiteľ to berie vážne, no zároveň, aby nebol v extrémnom strese, mal by zostať čo najpokojnejší. Tým, že sa nahlasovanie bomby opakovalo, vytvorilo to rezistenciu, napriek tomu, vždy bude existovať obava, že hrozba môže byť reálna. Škola, ako aj učitelia musia mať pripravené scenáre, ako postupovať. Príprava a scenár pomôže takúto situáciu zvládnuť lepšie.

Sú na to školy pripravené?

Realizujú cvičenia v súvislosti s požiarom, toto je veľmi podobné. Mám dieťa, ktoré mi hlásilo, že majú v škole požiarneho poplach, musia sa dostať zo školy von

a už to bolo pre neho extrémne stresujúca situácia, hoci to bol nácvik. Je dobré, ak to deti majú vyskúšané. Neobávam sa, nejdem si po bundu, musím vybehnúť von, alebo opačne, obávam sa, idem si po bundu, odchádzam von. Môžeme trénovať, koľko nám to bude trvať. U starších detí to môže byť rýchlejšie, u mladších pomalšie. Samozrejme, nevytvárame im umelé bombové situácie. Nemusíme povedať, že ide o požiar, jednoducho neevakuujeme sa z budovy, potrebujeme sa čo najskôr dostať na dvor.

Ako môžu zapôsobiť informácie o bombových útokoch na psychiku detí?

Po takejto udalosti je najlepšie ju ošetriť tým, že sa opýtate detí, ako to zobrali, ako to na nich pôsobilo. Vtedy dostaneme priamy obraz,

inak len predpokladáme. Deti, ktoré majú strachové tendencie, nemajú radi zmenu, majú vzťah k úzkosti, alebo sa nachádzajú v depresívnych stavoch, takáto situácia je pre nich stresujúca, dostáva ich do nepohody a disharmónie. Na druhý deň musia ísť znova do školy a môžu si klásť otázku, či to bude pohodový deň, alebo bude plný stresu. Môže to u niektorých vytvoriť poststresovú reakciu, čo môže trvať aj niekoľko dní, kým znovu nadobudnú pocit, že prostredie je bezpečné.

Čo v prípade, že dieťa sa bojí a odmieta ísť do školy?

Nemôžeme za každú cenu povedať, že sa to nikdy nezopakuje, lebo by to nemusela byť pravda a my deťom neklameme. Môžeme povedať, že škola aj my robíme všetko pre bezpečnosť na škole a ak sa znova niečo také stalo, tak sa to bude riešiť známym spôsobom. Pôjdete von, ja pre teba prídem, čiže robíme uistenie o tom, že máme spôsob, ktorým to budeme riešiť. Škola, rodič, učiteľka už máme pripravené scenáre riešenia.

▲ Psychologička Mária Tóthová Šimčáková

Kedy sa rodič má obrátiť na detského psychológa?

Rozhodnutie je jednoznačné na rodičovi, alebo na odporučení školy, učiteľa, lekára. Dnes to nie je žiadna stigma, ale pomoc a podpora výchovy rodičov, teda že je aj ďalšia osoba sa môže rozprávať s dieťaťom o jeho pocitoch a zážitkoch. Deti môžu mať vždy ďalšiu opornú osobu, ktorá im pomáha zvládnuť ich detstvo.

Poznačil deti COVID-19 tak, že si dodnes nesú následky, s ktorými sa nevedia vyrovnáť?

Covidom vznikla špeciálna situácia plná zmien pre deti: nechodili do školy, izolácia v rámci rodiny a ďalšie veci, ktoré nastali aj v rámci starostlivosti, má svoje dôsledky. Podľa prvých štúdií a aj z vlastného pozorovania v poradni sa to dotklo detí v predškolskom veku 3 až 6 rokov. Za normálnych okolností by

mohli kvalitne nastúpiť do detských kolektívov, mimo rodičov a získali by zručnosti sociálneho kontaktu. To sa neudialo. Sú to dnes deti, ktoré chodia do školy. Druhou skupinou detí sú tínedžeri, ktorí boli vtedy vo veku 12 až do 18. V tom období mali veľmi rozšírený kontakt s rovesníkmi, no bolo to zatlačené do úzadia, dopredu sa dostal internet. Preto zlyhávajú v sociálnych kontaktoch, v nadväzovaní vzťahov. Určite sa však nedá povedať, že je to u všetkých detí daného veku, je to individuálne. V učebnom výkone sú na tom najhoršie deti, ktoré boli v tom čase prváci, druháci a práve sa učili písať a čítať bez odborného prístupu učiteľa. Myslím, že si to ponese, pretože kvalita základov nebola natoľko rozvinutá, ako by mohla byť. Čas ukáže, ako sa deti vyrovnali s danou dobou v ich životnej ceste. (mc)

foto: Archív M. T. S

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petrzalskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petrzalske.noviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Radosť z opravy

Konečne sme sa dočkali opravy schodov na Blagoevej. Komu za to podakovať? Mestu?

Čitateľka

(pozn. red. „Po preverení skutočností k vlastníctvu týchto schodov možno konštatovať, že predmetné schodisko nemá hlavné mesto ani v správe ani v majetku. Ide o účelové schodisko patriace k budove (súpisné číslo 2607) vo vlastníctve Všeobecnej úverovej banky a.s. (zapísanej na LV 2428, k.ú. Petržalka, obec Bratislava-Petržalka). Vzhľadom

na uvedené nie je toto schodisko zaradené v pláne opráv hlavného mesta na našich objektoch či komunikáciách,“ informoval nás hovorca ma-

gistrátu Peter Bubla. Robotník zo stavby nám povedal, že súkromník opravil len vrchnú časť schodov, druhá už podla neho nie je jeho zodpovednosť.)

ilustračná fotka

Krádeže na stavenisku

Bol som svedkom toho, ako partia ľudí vo večerných hodinách pri budúcej elektrifikovej trati v zhone nakladala materiál do prístavenej dodávky. Zaujímalo by ma, či sú krádeže na stavbe trate ojedinelé alebo sú problémom, či je na stavbe kamerový systém a či sa darí zlodějov vypátrať.

Peter

(pozn. red. „Evidujeme ojedinelé prípady krádeží materiálu na stavbe. V každom prípade celá stavba je monitorovaná kamerovým systémom a takéto prípady sú okamžite postupované políciou,“ reagoval hovorca magistrátu Peter Bubla.)

Čo s mŕtvymi vranami?

V našom okolí som vyzbierala celkom päť kusov mŕtvych vrán, dala som ich do kontajnera. Aký je ale správny postup? Volat kvôli tomu mestskú políciu mi pripadá nezmyselné.

Hana

(pozn. red. „Nahlasovanie uhynutých zvierat má svoju logickú postupnosť. Uhynuté zvieratá na území mesta je v prvom kroku potrebné nahlásiť mestskej polícii, ktorá následne určí zodpovednosť. Ak ide o chráneného živočích, kontaktuje Štátnu ochranu prírody, ak ide o bežného živočích, kontak-

tuje Slobodu zvierat. V prípade nálezu kadáveru preto odporúčame ihneď kontaktovať Mestskú políciu Bratislava na linke 159,“ reagovala hovorkyňa Petržalky Mária Halašková.)

Starostlivosť o lavičky

Novoosadené lavičky v celej Petržalke sú krásne, elegantné a moc pohodlné, ale životnosť ich náterov je maximálne jedno leto. Na obnovu treba mega počet natieračov. Má ich mestská časť toľko?

Hana

(pozn. red. „Výrobu, osádzanie a údržbu petržalských lavičiek zabezpečujú zamestnanci referátu správy verejných priestranstiev, ktorí majú často multifunkčné zaradenie, teda nemáme na tento účel vyčlenených vyslovene „natieračov,“ reaguje hovorkyňa Petržalky Mária Halašková. „Často sú to partie chlapov

vykonávajúcich iné aktivity, medzi nimi najmä pravidelnú kosbu, ktorá má v hlavnej sezóne prioritu. Stále platí, že ak si obyvatelia všimnú akýkoľvek poškodený alebo znehodnotený mobiliár, nech nám ho neváhajú nahlásiť cez podnetový web, mailom alebo telefonicky. Zároveň však platí aj to, že z dôvodu iných povinností kolegov nemusí dôjsť k náprave do niekoľkých dní po nahlásení problému. Z praxe však môžeme potvrdiť, že väčšinu podnetov riešia petržalskí makači promptne a lavičky v takomto zlom stave sú skôr výnimkou ako pravidlom.“)

Kluby ZDRAVIA

V PETRŽALKE V ROKU 2024

21. 11. NENECHAJTE SA OVLÁDAŤ
Mgr. Karol Badinský

5. 12. NEBOJTE SA ZMENY
Mgr. Karol Badinský

Vždy o 18:00 hod. / Vstup VOLNÝ!

KDE: Wolkrova 4, BA – Petržalka (v zasadačke na prízemí)

Kontakt: Mgr. Juraj Turóci | 0948 526 722
bratislava.dotknisaneba.sk

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

8. 11. 2024 • vychádzajú 30 rokov • číslo 11
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Ivnáská cesta 2D, 821 04 Bratislava • IČO: 35712058 • REDAKCIA: Ivnáská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel.: 0918 095 649, Šéfredaktorka: Ingrid Jarunková • Inzerca: 0911 668 469, email: skrabakova@banoviny.sk • web: www.banoviny.sk • TLAČ: MAFRA a.s., tlačiareň MAFRAPRINT Olomouc • DISTRIBÚCIA: Red Post, s. r. o.

PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciam a nehonorujeme.

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

Major Polerecký bojoval proti Britom za nezávislosť USA

Ulica Polereckého je pomenovaná na počesť majora Jána Ladislava Polereckého (1748-1830), ktorý bojoval v armáde Georga Washingtona za nezávislosť USA.

Ulica Polereckého vznikla 1. apríla 1991. Dovtedy bola spolu s Pankúchovou súčasťou Zikovej ulice. Polerecký pochádzal zo zemianskeho rodu Polereckých z turčianskej Polerieky. Dôstojník Ján Ladislav Polerecký bol predurčený na vojenskú kariéru. Jeho otec Andrej - brigádny generál francúzskej armády bol

majiteľom husárskoho pluku a aj jeho brat František slúžil u vojakov. Ján pokračoval v rodinnej tradícii a ako 15-ročný nastúpil do Berčeniho husárskoho pluku. O dva roky nato ho preložili do Chamboranovho husárskoho pluku, kde v tom čase slúžil aj jeho starší brat František. V roku 1771 v tomto pluku povýšili Jána

Ladislava na nadporučíka a o tri roky neskôr na kapitána. A hoci sa mu v pluku črtala sľubná kariéra, rozhodol sa odísť.

Odchod do USA a boj za nezávislosť

V roku 1779 prešiel do husárskoho oddielu takzvanej légie zahraničných dobrovoľníkov vojvodu de Lauzun, v radoch ktorej odišiel v lete 1780 bojovať do Spojených štátov amerických. Cieľom tridsaťročného kapitána sa stala Severná Amerika, ktorou zmietali boje o nadvládu a nezávislosť. Pôsobil v hodnosti majora v husárskom

◀ **Pomník pre Polereckého v New Yorku: Od roku 1977 stojí v newyorskej štvrti pomník venovaný majorovi francúzskej armády slovenského pôvodu Jánovi Ladislavovi Polereckému.**

pluku Lauzunovej légie. V lete 1781 sa zúčastnil pri Kings Ferry a pevnosti Kniphausen neďaleko New Yorku priamych bojov s Britmi a v októbri 1781 obliehania pevnosti Yorktown vo Virgínii, kde 19. októbra kapitulovala britská armáda pod velením generála Charlesa Cornwallisa, čo v podstate ukončilo pozemné boje vo vojne za nezávislosť USA.

Dožil v USA

Koncom roku 1782 sa na istý čas vrátil do Francúzska ale pravdepodobne z existenčných dôvodov sa v roku 1783 odobral späť do USA, kde žil v meste Boston štát Massachusetts. V roku 1785 zakúpil pôdu v lokalite Pownalborough, štát Main a začal na nej hospodáriť. Z osady Pownalborough sa v roku 1794 včlenila menšia časť s názvom Dresden, kde prežil Polerecký zvyšok svojho života v dome, ktorý si tu postavil. V Dresden plnil v rokoch 1794 - 1796 a 1805-1828 funkciu mestského tajomníka s notárskymi právomocami.

Pomník v New Yorku

Celá rodina Polereckých odpočíva spolu na cintoríne v Dresden spolu s vnúčatami a pravnúčatami. Každý rok na výročie jeho smrti americkí legionári ozdobia jeho hrob kvetmi a zástavou, ktorú umiestnia vedľa veľkého bronzového symbolu americkej revolúcie na znak vďaka slovenskému hrdinovi, ktorý bol ochotný položiť svoj život vo vojne za americkú slobodu. Jeho pôsobenie v boji za americkú slobodu pripomína pomník v newyorskej štvrti Yonkers, ktorý dali v roku 1977 vybudovať slovenskí vysťahovalci v USA. (mc)

foto: wikipedia

Dunajčik založili desiatí kamaráti

Pred 100 rokmi skupina chlapcov založila oddiel vodných skautov a nazvala ho podľa rieky, ktorá im imponovala – Dunajčik.

▲ **Takto to vyzeralo v lodenici po záplavách v septembri 2024.**

Dunajčik je najstarším slovenským vodáckym klubom s nepretržitou činnosťou od svojho vzniku a jedným z pilierov, na ktorých je postavený najúspešnejší slovenský olympijský šport - kanoistika. Od svojho vzniku v roku 1924 vchoval stovky nadšených vodákov, z ktorých sa stali nielen skvelí športovci, ale aj celoživotní kamaráti, a z mnohých lodničných párov vznikli aj celoživotné manželstvá.

Chcú novú lodenicu

Dnešná lodenica vodáckeho klubu Dunajčik nie je pôvodná. Prvú lodenicu si Dunajčici postavili svojpomocne začiatkom 30-tych rokov minulého storočia pri vtoku do Ovsíškého ramena (na pravom dunajskom brehu približne v mieste dnešného mosta Apollo). Ovsíšké rameno bolo známe aj ako Lido zátoka a vytváralo tzv. Soví ostrov, ktorý po prehradení ramena hornej časti koncom 70- rokov už nie je ostrovom,

ale chránený územím Soví les. Z tejto lodenice sa museli Dunajčici vystahovať na začiatku 2. svetovej vojny, po obsadení Petržalky Nemeckou ríšou. Časť budovy lodenice rozobrali a spolu s člnmi a pádlami poprevádzali do Zimného prístavu, kde si počas vojny postavili novú lodenicu. Táto druhá lodenica ako aj člny a celý vodácky materiál boli zničené pri bombardovaní bratislavskej rafinérie Apollo na konci 2. svetovej vojny.

Po vojne sa Dunajčici rozhodli vrátiť na pravý breh Dunaja a postaviť si lodenicu niekoľko sto metrov protiprúde od miesta ich prvej lodenice. „Písal sa rok 1946, chlapci vtedy aktívne pracovali v Demokracickej strane Jozefa Lettricha. Podarilo sa im zabezpečiť presunutie vyradených vojenských skladov zo Železnej studienky do súčasných priestorov na Klokočovej ceste v Petržalke, pričom malo ísť o dočasné riešenie, ktoré však trvá dodnes,“ hovorí Vladimír

▲ **Vizualizácia novej lodenice.**

▲ **Fungovanie Dunajčika nespočíva len na aktivitách jednotlivcov, ktorí prídu za športom, ale aj na verejnoprospešných aktivitách vodáckej komunity.**

Mišík, bývalý predseda Dunajčika, dnes prezident Asociácie bratislavských vodáckych klubov. Do priestorov klubovne sa podarilo presunúť vyradený, ale stále pekný drevený mobiliár z vládneho bunkra a ten doteraz dáva osobitný ráz dunajčickej klubovni. „V klube som sa prakticky narodil. Otec aj mama sa v ňom zoznámili, tak ako mnoho ďalších párov v rámci klubu. Nádchlo ma objavovanie krásy prírody, šport, komunita kamarátov,“ hovorí o nerozlučnom sporení s Dunajčikom Vladimír Mišík, ktorý si do Dunajčika priviedol aj svoju partnerku a vyrastali v ňom aj ich deti. „Príťažlivosť klubu stála za našim rozhodnutím vrátiť sa po dlhodobej odbornej stáži v USA späť do Bratislavy,“ povedal.

Počas historických záplav v roku 2013 sa Dunajčik ocitol prakticky v hlavnom toku Dunaja, ktorý svojou silou vytlačil zadnú stranu lodenice. Vyžiadalo si to rekonštrukciu, ktorá trvala roky, než sa lodenicu podarilo dostať do prevádzkyschopného stavu. Po 11 rokoch ju na konci tohtoročného leta znova zatopilo. S odstraňovaním následkov

tohtoročnej povodne pomáhali Dunajčikom petržalské verejnoprospešné služby (VPS), ako aj petržalskí dobrovoľní hasiči. V priestoroch VPS si Dunajčici počas veľkej vody uskladnili nielen historický mobiliár, ale aj vybavenie posilňovne a skladu, aby ich uchránili pred zničením. S veľkým nasadením sa zrejme dunajčikom, tak ako mnohokrát predtým podarí uviesť klub do prevádzkyschopného stavu, avšak horúčkovo pracujú na príprave projektu novej lodenice v súčasnom areáli lodenice na Klokočovej, ktorá bude odolná voči klimatickým zmenám a prechodu veľkých vód, a ktorá by mala aj umožniť aktivity pre verejnosť. Hlavným partnerom projektu, z ktorého by mohla byť časť výstavby financovaná by bol Bratislavský samosprávny kraj, strategickým partnerom Hlavné mesto Bratislava, a prípravu projektu (nefinančne) podporuje aj Mestská časť Petržalka. (mc)

foto: archív Dunajčik

Unikátny klub

Dunajčik je unikátny z viacerých dôvodov. Nielen tým, že dokázal 100 rokov kontinuálne vyvíjať športovú a vodácku činnosť, ale vytvoril tiež veľmi silné spoločenské tradície, ktoré ďalej rozvíja. Jeho fungovanie nespočíva len na aktivitách jednotlivcov, ktorí prídu za športom, ale aj na verejnoprospešných aktivitách vodáckej komunity v Dunajčiku. „Roky organizujeme Dunajský maratón na starom toku Dunaja, medzi Čunovom a Sapom. Verejnosť si tam môže bezpečným spôsobom zaprekať v nádhernom prostredí tzv. vnútrozemskej dunajskej delty, organizujeme aj tzv. Pádlovanie bez bariér určené pre hendikepované deti, ich rodičov a pedagógov. Spolu organizujeme aj tradičné jarné Upratovanie bratislavských brehov, v lokalite Lida. Tradície organizovania akcií nielen pre členov Dunajčika, ale aj pre verejnosť je u nás hlboko zakorenená a v týchto tradíciách pokračujeme,“ hovorí Mišík.

DONGFENG

Dongfeng Bratislava
 dongfengba

Druh paliva: Benzín
 Prevodovka: DCT 7 stupňová
 Max. výkon: 130 kW
 Max. krútiaci moment: 260 Nm
 Rozmery (d/š/v): 4850/1900/1715 mm
 Pohotovostná hmotnosť: 1550 kg
 Počet miest: 7 (2+2+3)
 Kombinovaná spotreba: 6,8 l

U-TOUR

MOTOR PARTNER s.r.o.
 Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava
 www.motorpartner.dfmotor.sk
 dongfeng@motorpartner.sk
 +421 915 595 426

U-TOUR Variabilné 7-miestne MPV
 Cena vozidla už od 32 990 € s DPH

PETRŽALSKÉ NOVINY

čítajte aj na webe

www.bratislavskenoviny.sk

VÝKUP

MINCE - BANKOVKY

0902 168 083
www.horinka.sk

August Strindberg	horizont	1. časť tajničky	stočila	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	bujná	kyprili pôdu pluhom	osobné zámeno	skratka alanínu	2. časť tajničky	útok na verejne činnú osobu	Pomôcky: lupák, uralit, Byron, šalamúnok	turovité prežúvavec rodu Bibos	keď	sypný komín (ban.)	git	poobrevával	nylonová pančucha (hovor.)
skratka odseku				majú pocit strachu							mužské meno						
postranná časť tela				odroda amfibolu zvernica, po česky							5. časť tajničky liečivý prípravok						
vyrábajú zbrane							alelomorfy klepaním odstrániť					veľkosť tlačového písma tutúkal					
rúbaním zbavilo konárov								člen uniatskej cirkvi vydávam stony						Leonard (dom.) um			
rečníctvo									prvok zn. Te	3. časť tajničky						značka zinku posyp soľou	
Pomôcky: malus, kornak, plika, tora, ľudia	osamelá (bás.)						odkôrňovač (les.) miešanec					balkánsky palác úzkonosá opica					
staršie ženské meno	infekčné ochorenie				mečanie rozpúšťal pomocou tepla							vymazávala tráp sa					
nejedovatý juhoamerický had				hlupák (expr.) židovské jedlo						prirážka k poisťnému (ekon.) zdanlivo						lahôdky, maskrty (expr.)	obráť iným smerom
skratka okresného výboru			žltokvetá rastlina, tavolín idiot										mólo, po česky mužské meno				
tlačíť, napchávať (hovor.)								chemické vlákno tematické celky						klzisko (hovor.) zomlieť			
kosoštvorcový nerast							kinematograf príma, po česky									skratka krátkych vln vzala	
Pomôcky: perl, boa, ebola, písťa, adelit	biblická osoba živočíšny tuk					malá piť morské oko						oraním rozrysof kyseliny octovej					
svitanie					druh obilniny pščka, po česky							okruťi typicky pre chudosť					
úhor, po nemecky				krvka (lek.) stopa (zried.)						6. časť tajničky prudký dotyk							
skratka dobytovej jednotky			prepláchni vodou denníky, zápisníky							vodný hľadavec	4. časť tajničky					EČV ľavy	skratka autonómnej oblasti
prikrádaš sa (kniž.)								výskumníci ohrada, zábradlie									
veľké oko							anglický básnik eukalyptus							sekalo, rúbalo			
Pomôcky: gayal, šolet, saran, bioskop	pláta (hovor.) severský škriatok					Martina (dom.) činnosť na zábavu											
japonský tiger					jednotka kmitočtu zn. Hz spopod												
trhá (kniž.)				srňacia (zried.) Albert (dom.)										otec (zastar.)			
značka pre oersted			lekáreň (hovor.) značka astátu														
plakalo (bás.)						rypaním odstráň											
úlohmovitý sediment						cudzokrajné úžitkové zviera											

Pošlite do 30.11.2024 znenie tajničky z krížovky na sutaz@banoviny.sk a vyhrajte **Tik Tak Bum Family**.

Adrenalinové tikanie bomby v obľúbenej party hre Tik Tak Bum od **PIATNIKA** baví milióny ľudí už od roku 1993.

Rodinná verzia tejto hry prináša zábavu so slovami pre bystré hlavičky, v ktorej sa uplatnia aj šikovné ruky.

Hru zakúpite na www.piatnik.cz

Štatút súťaže nájdete na banoviny.sk.

